

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliorvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno MCLXXXI. ad annum MCCCXIV.

Parisiis, 1644

XXXVIII. De scribendis actis, vt probari possint.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15974

ANNO
CHRISTI
1215.

uersarium indebita vexatione fatiget, venales exponunt. Cum autem lites restringendæ sint potius quam laxandæ, hac generali constitutione sancimus, vt si quis super aliqua quæstione de cetero sine mandato speciali domini literas apostolicas impetrare præsumperit, & literæ illæ non valeant, & ipse tamquam falsarius puniatur, nisi forte de illis personis extiterit, a quibus non debet exigi de iure mandatum.

XXXVIII.

Quoniam contra falsam assertionem iniqui iudicis innocens litigator quandoque non potest veram negationem probare, cum negantis factum per rerum naturam nulla sit directæ probatio, ne falsitas veritati præiudicet, aut iniquitas præualeat æquitati, statuimus vt tam in ordinario iudicio quam extraordinario iudex semper adhibeat aut publicam (si potest habere) personam, aut duos viros idoneos, qui fideliter vniuersa iudicii acta conscribant, videlicet citationes, dilationes, recusationes & exceptiones, petitiones & responsiones, interrogationes, confessiones, testium depositiones, instrumentorum productiones, interlocutiones, appellationes, renuntiationes, conclusiones, & cetera quæ occurrunt competenti ordine conscribenda, designando loca, tempora & personas: & omnia sic conscripta partibus tribuantur, ita quod originalia penes scriptores remaneant: vt, si super processu iudicis fuerit suborta contentio, per hæc possit veritas declarari. Hoc adhibito moderamine, quatenus sic honestis

& discretis deferatur iudicibus, quod per impro-
uidos & iniquos innocentum iustitia non lædatur.
Iudex autem qui constitutionem istam neglexerit
obseruare, si propter eius negligentiam aliquid dif-
ficultatis emerferit, per superiorem iudicem anim-
aduersione debita castigetur, nec pro ipsius præ-
sumatur processu, nisi quatenus in causa legitimis
constiterit documentis.

XXXIX.

Sæpe contingit quod spoliatus iniuste, per spo-
liatorem in alium re translata, dum aduersus posses-
sorem non subuenitur per restitutionis beneficium
spoliato, commodo possessionis amisso propter dif-
ficultatem probationis, ius proprietatis amittit ef-
fectum. Vnde non obstante ciuilibus iuris rigore fan-
cimus, vt si quis de cetero scienter rem talem acce-
perit, cum spoliatori quasi succedat in vitium, eo
quod non multum interfit, præsertim quoad peri-
culum animæ, detinere iniuste ac inuadere alie-
num, contra possessorem huiusmodi spoliato per
restitutionis beneficium succurratur.

XL.

Contingit interdum, quod cum actori ob con-
tumaciam partis aduersæ adiudicatur causa rei ser-
uandæ possessio, propter rei potentiam siue dolum
actor infra annum rem custodiendam nancisci
non potest, vel nactam amittit: & sic cum secun-
dum assertionem multorum verus non efficeretur
post lapsum anni possessor, reportat commodum
de malitia sua reus. Ne igitur contumax melioris,
quam obediens, conditionis existat, de canonica